

وکالت تسخیری

در شماره ۸۹ فروردین ۱۳۴۳ مجله کانون وکلاء دادگستری مقاله‌ای تحت عنوان وکالت تسخیری نوشتم و خلاصه‌ای از جریان امر وکالت تسخیری در انگلستان و آمریکا را بنظر خوانندگان رسانیدم و منظور از تنظیم آن مقاله این بود که اولیاء وزارت دادگستری و جامعه قضائی از آن مسبوق باشند و این توجه سبب شود که راجع باین موضوع در مورد محاکمات جزائی در کشور ما هم فکری شود.

اگر بیاد خوانندگان باشد در آن مقاله تذکر داده شد که در انگلستان دولت یک بودجه سه میلیون لیره‌ای برای این کار در نظر گرفته است و وکلائی که جهت دفاع از اشخاص بی بضاعت که قادر بپرداخت حق الزحمه وکیل نیستند هم در امور کیفری و هم در دعاوی مدنی حق الزحمه میپردازند و علاوه از مبلغ مزبور حکومت‌های محلی نیز در بودجه‌های خود بدین منظور سبالغی در نظر میگیرند و آنچه در انگلستان در این موضوع از جوه عمومی مصرف میشود بیش از سه میلیون لیره است.

در همان مقاله خلاصه‌ای از نطق یک سناتور آمریکائی را که در سنای آمریکا ایراد کرده بود بنظر خوانندگان مجله رسانیدم سناتور مزبور وضع وکالت تسخیری را در آمریکا که بلاعوض است مورد انتقاد شدید خود قرار داده و تأکید و توصیه کرده بود که باید بوکلاء مدافعی که جهت دفاع از اشخاص بی بضاعت از طرف محاکم انتخاب میشوند حق الزحمه کافی داده شود و دفاع از اشخاص بی بضاعت بدون پرداخت حق الزحمه بیش از این قابل دوام نیست. برای توضیح لازم است تذکر داده شود در بسیاری از ایالات آمریکا بوکلاء مدافع از طرف حکومت حق الزحمه داده میشود ولی هنوز قانونی در کنگره راجع بموضوع پرداخت حق الزحمه بوکلاء تسخیری بتصویب نرسیده بود و لایحه آن سال‌ها در دو مجلس آمریکا مورد شور بود.

در بعضی از ایالات آمریکا هم مؤسسات خصوصی برای معاضدت قضائی

با اعانات خود مردم بوجود آمده که تعداد آن در حدود یکصد و پنجاه میباشد و این مؤسسات در حدود مقدمات مالی خود برای اشخاص بی بضاعت و کیل مدافع تعیین و حق الزحمه او را میپردازند ولی چون وجوه کافی در اختیار این مؤسسات نیست یک عدد از مردم بی بضاعت میتوانند از کمک آنها استفاده کنند.

سرحوم کنندی رئیس جمهور آمریکا در زمان ریاست جمهور باین اسر مهم توجه و در ضمن نطقی که در مجلس سنا ایراد نمود توصیه کرد که بلا یحه ای که در این موضوع برای تصویب بکنگره داده شده توجه شود تا تمام مردم بی بضاعت بتوانند در محاکم چه امور کیفری و چه مدنی از وکیل مدافع استفاده کنند و وکیل مدافع هم در مقابل زحمات خود و صرف نیرو و وقت پاداش متناسب داشته باشد البته در قانون اساسی آمریکا با افراد بی بضاعت حق داده شده که از دادگاهها تقاضای وکیل مدافع کنند و دادگاهها هم اختیار تعیین وکیل مدافع برای مردم بی بضاعت دارند ولی پرداخت حق الزحمه بوکلاء کیفری پیش بینی نشده بود و کلاء مدافع بدون دریافت حق الزحمه دفاع از متهمین بی بضاعت را انجام میدادند.

دوام این رویه در طول زمان و با تغییر اوضاع مشاهده شد که عملی نیست و از سالها قبل لایحه ای در کنگره مطرح بود ولی تا این اواخر بتصویب نرسیده بود چون در شماره ۸۹ این مجله عیوب این رویه از قول سناتور آمریکائی ذکر و نقل شده است تکرار آن در این شماره بيمورد است ولی لازم است که دنباله مطلب گرفته شود و خوانندگان از نتیجه مسبوق شوند.

بعد از سالها شور و بحث بالاخره در ۲ اوت ۱۹۶۴ لایحه پیشنهادی رئیس جمهور بتصویب هر دو مجلس آمریکا رسید و اینک خلاصه آنرا از شماره نوامبر ۱۹۶۴ مجله کانون و کلاء آمریکا نقل میکنم:

الف - تعیین برنامه - هر یک از دادگاههای مراحل ابتدائی باید راجع باشخصی که دارای قدرت مالی برای تعیین وکیل مدافع در امور کیفری نیستند برنامه ای تنظیم کنند که اشخاص مزبور بتوانند از خدمات وکیل مدافع و همچنین در مورد امور مربوط بتحقیقات و کارشناسی استفاده نمایند.

در برنامه مزبور باید قسمی پیش بینی شود که افراد بتوانند از وکلاء خصوصی یا وکلائی که کانون و کلاء یا مجامع معاضدت قضائی معرفی میکنند یا از هر دو استفاده کنند.

محاکم مرحله پژوهشی نیز باید برای رسیدگی پژوهشی برنامه‌ای جهت اسکان استفاده اشخاص بی بضاعت از وکلاء مدافع تنظیم نمایند.

ب - تعیین وکیل مدافع - در قانون پیش بینی شده که مدعیان عمومی یا دادگاه‌ها باید در صورتی که بعد از تحقیق کافی بر آنها معلوم شود متهم قدرت مالی برای تعیین وکیل مدافع ندارد جهت او وکیل مدافع تعیین کنند و این اولین دفعه است که در قانون بمتهم حق داده شده در موقع حضور در نزد مدعیان عمومی از وکیل مدافع سبانی استفاده کنند.

ج - مدت وکالت - متهم حق استفاده از وکیل مدافع را از ابتدای تعقیب تا آخر مرحله پژوهشی دارد هرگاه متهم قدرت مالی جهت تعیین وکیل داشته باشد یا بتواند مقداری از حق الزحمه وکیل را خود بپردازد دادگاه محکم متقاضی صادر خواهد نمود.

در هر یک از مراحل دعوی هرگاه دادگاه متوجه شود که متهم نمیتواند حق الزحمه وکلی را که خود متهم انتخاب نموده بپردازد دادگاه خود میتواند وکیل را تعیین و دستور پرداخت حق الزحمه او را بدهد و مدعیان عمومی یا دادگاه‌ها همیشه میتوانند وکیل را تغییر داده و دیگری را بجای او تعیین کنند.

د - پرداخت حق الوکاله - حق الزحمه‌ای که قانون برای پرداخت بوکلائی که از طرف دادگاه‌ها جهت اشخاص بی بضاعت تعیین میشوند در نظر گرفته از این قرار است :

از پانزده دلار برای هر ساعت در دادگاه یا نزد مدعیان عمومی نباید تجاوز کند و ده دلار برای هر ساعت وقتی که خارج از دادگاه صرف میشود و بیخارجی هم که وکیل متحمل میشود باید با و پرداخته شود.

علاوه از مبلغ فوق در هر سوردی وکیل باید حق الزحمه خود را از دادگاه ابتدائی یا مدعیان عمومی که نزد آنها حاضر شده و همچنین دادگاه پژوهشی سورد مطالبه قرار دهد و دادگاه در هر سوردی حق الزحمه‌ای و بیخارجی که باید بوکیل پرداخته شود تعیین خواهد نمود حق الزحمه مزبور برای وکالت نزد دادگاه‌های ابتدائی یا مدعیان عمومی در سورد اسور جنائی بیش از پانصد دلار و در جنحه بیش از سیصد دلار نخواهد بود در سورد غیرعادی هرگاه دادگاه تشخیص دهد که باید حق الزحمه‌ای متناسب با عمای که وکیل مدافع انجام داده

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی